

Symposium 'Emoties in de behandelkamer'

Emoties geven vorm aan het landschap van ons geestelijke en sociale leven. Waarom en hoe doen ze dat? Zijn emoties vormen van een dierlijke energie of impuls zonder verband met onze gedachten, fantasieën en waardeoordelen? Proust zegt dat emoties bodemverheffingen van het brein zijn. Het zijn reacties op iets dat waardevol voor ons is en ons aanzet tot actie. Wij weten in de ggz hoe centraal emoties in het lijden van onze patiënten staan, maar doen wij ook voldoende met deze inzichten in onze behandelingen?

Tijdens dit symposium gaan wij met elkaar in gesprek over deze vragen na voordrachten van Bas van Egmond, oud-huisarts en schrijver van het boek *Emoties Ontrafeld*. Daniel Helderma psycholoog/psychoanalyticus en schrijver van het boek *Exploring The Emotional Life of the Mind* en Nelleke Nicolai psychiater(np)/psychoanalytica en schrijfster van *Emotieregulatie als Basis van het Menselijk Bestaan* en Prof.dr.em. Frans Schalkwijk psychotherapeut/psychoanalyticus in eigen praktijk en was hoogleraar Gewetensontwikkeling aan de UVA.

Wij nodigen u van harte uit,

Prof. Dr. Paul van der Heijden klinisch psycholoog, P-opleider Reinier van Arkel en hoogleraar aan de Universiteit van Nijmegen

Thom van Lierop klinisch psycholoog/psychoanalyticus, coördinator PAK Zuid-Nederland

vrijdag
25 sept. 2026

13.00 - 17.45 uur

Reinier van Arkel
Bethaniestraat 2
Den Bosch

F1.26 de Kapel

Symposium "Emoties in de behandelkamer"

vrijdag 25 september 2026

Locatie: Reinier van Arkel, Bethaniestraat 2 Den Bosch
(F1.26 de Kapel)

Programma:

13.00 - 13.30 uur	Inloop, registreren en ontvangst met koffie/thee
13.30 - 13.45 uur	Welkomstwoord door Paul van der Heijden
13.45 - 14.15 uur	Lezing door Bas van Egmond, oud huisarts: <i>Emoties als neuropsychologisch systeem.</i>
14.15 - 15.00 uur	Lezing door Daniël Helderma psycholoog/psychoanalyticus: <i>Emoties, het water in de zee van relaties.</i>
15.00- 15.15 uur	Pauze
15.15- 16.00 uur	Lezing door Frans Schalkwijk psychotherapeut/psychoanalyticus: <i>Schaamte en schuld: bevrijding of last?</i>
16.00- 16.45 uur	Lezing door Nelleke Nicolai psychiater (np)/psychoanalytica: <i>Gehechtheid, emoties en het lichaam.</i>
16.45 - 17.00 uur	Vragen, gesprek en discussie; afsluiting door Thom van Lierop
17.00 - 17.45 uur	Borrel en gelegenheid tot netwerken

Aanmelden:

Stuur een mail naar Geerten Marjot, g.marjot@reiniervanarkel.nl onder vermelding van Symposium "Emoties in de behandelkamer", uw naam, functie, organisatie en e-mailadres voor 18 september 2026.

OVER DE SPREKERS

Dr. Bas van Egmond is 32 jaar huisarts geweest. Op zijn spreekuur kwamen mensen niet alleen met hun medische kwalen, maar ook met hun relationele, psychische en pedagogische problemen. Hij dacht veel na over de vraag waarom mensen doen en handelen zoals ze dat doen.

Daniël Helderma is psycholoog, psychotherapeut en psychoanalyticus. Hij heeft als psycholoog gewerkt bij de Koninklijke Landmacht, verschillende afdelingen van Altrecht, het Nederlands Psychoanalytisch Instituut en in eigen praktijk. Momenteel geeft hij les bij RINO Amsterdam en Utrecht en verzorgt supervisie en voert een eigen praktijk.

Frans Schalkwijk is psychotherapeut/psychoanalyticus in eigen praktijk en was hoogleraar Gewetensontwikkeling aan de UVA.

Nelleke Nicolai (psychiater n.p., psychoanalyticus en psychotherapeut) studeerde geneeskunde in Rotterdam. Meer dan vijftig jaar werkte ze als psychiater, psychoanalyticus en psychotherapeut, vanaf 1990 in haar eigen praktijk. Ook schreef ze meerdere psychiatrische handboeken, o.a. over emotieregulatie, seksueel misbruik en vrouwenhulpverlening.

PSYCHOANALYTISCHE
KERN
ZUID NEDERLAND

REINIER
ACADEMIE

Reinier van Arkel